

OBRZEZAĆ SIĘ (22) *vb pf*

obrzezać się (21), **obrzazać się** (1); obrzezać się : obrzazać się *BielKron* (3:1).

się (11), się (11).

Wszystkie samogłoski jasne.

inf obrzezać się (6). ◇ *fut* 3 sg obrzeże się (2). ◇ 2 pl obrzeżecie się (2). ◇ *praet* 3 sg m obrzeżał się (2). ◇ 3 pl m pers obrzezali się (3). ◇ *imp* 2 sg obrzeż się (1). ◇ 2 pl obrzeżcie się (1). ◇ *con* 3 sg m by się obrzeżał (1). ◇ 2 pl m pers byście się obrzezali (2). ◇ *con praet* 3 sg m by się był obrzeżał (1). ◇ 3 pl m pers by się byli obrzezali (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII w. s.v. obrzezać.

1. *Poddać się rytualnemu zabiegowi obcięcia napletka; circumcidi PolAnt, Vulg* (21) : kto się obrzeże/ fława się powinowały ku chowaniu wżyłtkiego zakonu. *KrowObr* 85; *BielKron* 15v [2 r.]; *BudBib Gen* 17/27; Ale się obrzezać iest rzecz trudniejszy/ nie tylko dla boleści/ [...] ale też dla tego/ iż obrzezanie ciągnie za sobą przywiązanie się do wżyłtkich zgoła praw/ rofkazania/ wftaw y zwyczaiow w zakonie Moyżeszowym opifanych *CzechRozm* 98, 40, 73, 74v, 75v, 78v, 85; A gdy by się był nie obrzeżał/ fyn Abráhámow/ y Dawidow názwany by być nie mógł. *SkarŻyw* 2, 348; Abowiem y ci co się obrzezuią zakonu nie záchowywaią. ale chcą abyście się wy obrzezali: żeby się z ciała wážego chlubili. *WujNT Gal* 6/13, s. 459 *marg*, 534, *Gal* 2/3.

Zwroty: »obrzezać się na [czyją a. jaką] wiarę« = *poddać się obrzezaniu w celu przyjęcia czyjes wiary* [szyk zmienny] (2): Hefter przywiódłá ná to krolá Afwerufá iż się ná Zydowską wiarę obrzeżał. *BielKron* 115v; A ielli się który Krześciánin obrzeże ná ich [Turków] wiarę/ [...] tedy go wiodą po vlicách z wefelim/ z bębny á z pińczzałki *BielKron* 260v.

»obrzezać się wedle zwyczaju Mojżeszowego« (1): Niektorzy przyfzedfzy z Iudfkiey ziemie náuczáli brácia; Iż ielli się nie obrzeżecie wedle zwyczaiu Moyżeszowego [nisi circumcidamini secundum morem Moysi]/ nie możecie być zbáwieni. *WujNT Act* 15/1.

Przen: *Oczyścić się duchowo, pozbyć się zła* (1) : Obrzeż się Pánu/ á myśli fwyh zbytek/ Porzuć pod nogi/ Pánu twemu wżytek. *GrabowSet* Q4.

2. *Poddać się zabiegowi kastracji* (1) : Błogofławieni którzy się obrzezáli dla krolestwá Bożego [qui seipsos castraverunt propter regnum caelorum *Vulg Matth* 19/12; fą rzezáncy/ którzy się fami otrzebili dla królestwá niebieskiego *WujBib*]. *WerKaz* 293.

Formacje współrdzenne cf RZEZAĆ.